

שמש צפופית

מעצבי הבולים לוקים לא אחת
בחוסר תשומת לב לפרטים
המשניים המשולבים בבול

מטבע הדברים מוקדשת מרבית תשומת לבו של
המעצב אל הפרטים הקשורים ישירות אל הנושא בו
עוסק הבול. כבדרך אגב הוא ישלב בו פרטים נוספים
במטרה להעשיר את העיצוב, ובפרטים אלו הסיכוי
לגלות טעות גדל משמעותית.

גבעתיים

בשנת 1922 הונחה אבן הפינה לשכונת בורוכוב, הראשונה מבין השכונות שהתאגדו לימים להקמת העיר גבעתיים. מייסדי שכונת בורוכוב היו פועלים שהקימו בשכונה שבנו מוסדות שיתופיים דוגמת הצרכנייה, וקבעו במידה רבה את אופייה של העיר גבעתיים כולה. בשנים שלאחר מכן עלו על הקרקע שכונות נוספות דוגמת שכונת שינקין, גבעת רמב"ם, קריית יוסף ושכונת ארלוזורוב, ובשנת 1942 התאגדו השכונות ויצרו את המועצה המקומית גבעתיים. השם גבעתיים ניתן למועצה המקומית לציון שתי הגבעות עליהן התפרשו השכונות הראשונות של היישוב (גבעת בורוכוב וגבעת קוזלובסקי).

מקור: ויקיפדיה

שכונת בורוכוב בשנת 1926

הנפקת הבול לכבוד גבעתיים

בשנת 2022, לרגל מלאת 100 שנים להקמת השכונה הראשונה של העיר גבעתיים, החליט דואר ישראל להנפיק בול מיוחד לציון האירוע. עיצוב הבול הופקד בידיו של רונן גולדברג, אשר החליט לשקף במרכז הבול תצלום מעובד של העיר גבעתיים כפי שהיא נראית ממרומי גבעת קוזלובסקי. בקדמת התמונה מופיעים המבנים הוותיקים בעלי גגות הרעפים האדומים וברקע משולבים גורדי השחקים שהוקמו בשנים האחרונות בגבעתיים ובערים השכנות.

מקור: ויקיפדיה

מבט על גבעתיים ממרומי גבעת קוזלובסקי

הנפקת הבול לכבוד גבעתיים

בהשראת הצילום יצר רונן גולדברג עיבוד ממוחשב המציג את המבנים הוותיקים בעלי גגות הרעפים על רקע של מספר מבנים מודרניים כולל הגשר התלוי להולכי רגל שהוקם מעל דרך רבין, תיאטרון גבעתיים, ומגדל הפניקס.

הנפקת הבול לכבוד גבעתיים

בקדמת הבול בחר רונן גולדברג לשלב את שלט הכניסה לעיר גבעתיים, המעוצב בדמות שתי הגבעות עליהן הוקמו השכונות הראשונות, ואשר הקנו לעיר את שמה.

השלט הוצב על משטח הדשא הירוק כשהוא מואר בקרני השמש ומאחוריו נוצר צל.

ופה בדיוק נוצרה הטעות המשולבת בבול.

שלט העיר גבעתיים ששולב בעיצוב הבול

מקור: ויקיפדיה

שלט הכניסה לגבעתיים המוצב בנקודות שונות בעיר

איפה השמש?

כדי להבין את הטעות ששולבה בבול יש להתמקד בקשר בין מיקומה של השמש ברקיע ובין הצללים שהיא מטילה על הקרקע.

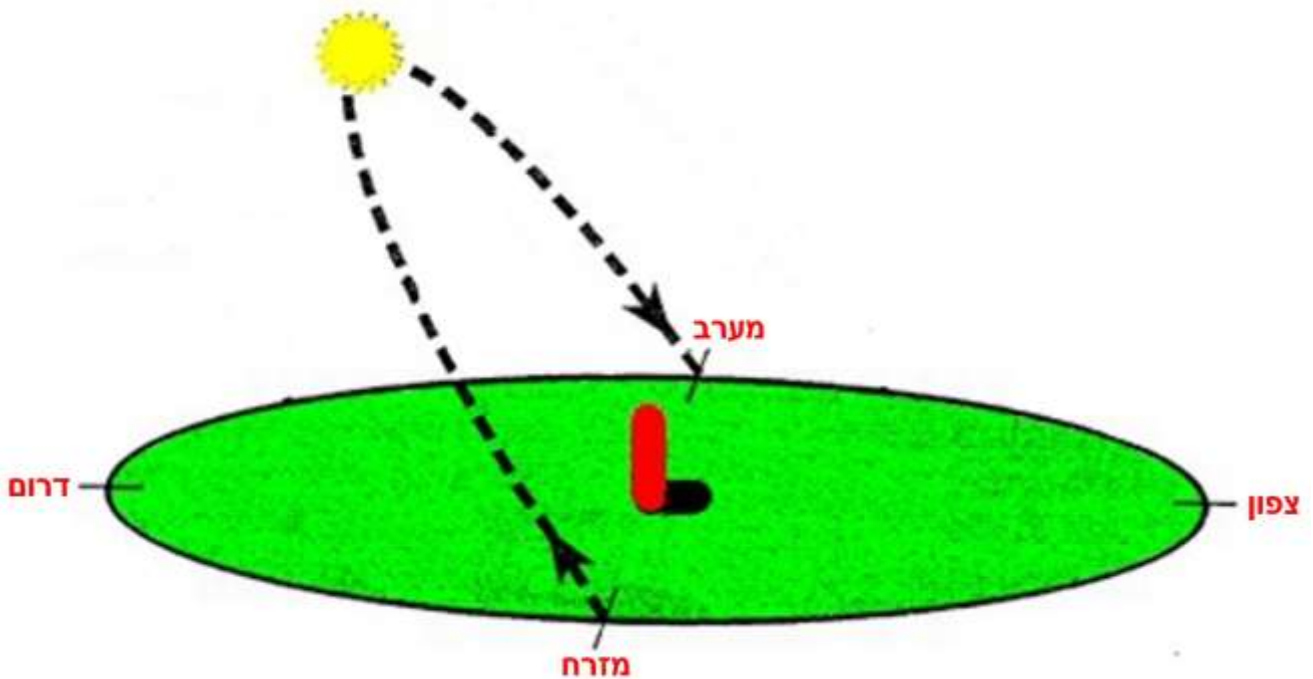
דוגמה לבול המכיל שגיאה מסוג זה הונפקה על ידי קמרון בשנת 1973. לאחר שסיים לצייר את תמונת הבול, החליט המעצב להוסיף בפינה הימנית העליונה של הבול שמש זורחת, **וזו הייתה טעות.**

המעצב לא שם לב שהצללים מעידים כי השמש אמורה להיות בצידו השמאלי של הבול, ולא בצידו הימני. אם הוא לא היה מוסיף את השמש לא הייתה שום בעיה עם הבול.

איפה השמש?

בבול גבעתיים לא רואים את השמש, אולם קל מאוד לדעת היכן היא נמצאת. המסלול היומי של השמש עובר פחות או יותר מעל לקו המשווה, ומכיוון שמדינת ישראל ממוקמת בחצי הצפוני של כדור הארץ, השמש נמצאת תמיד בצידו הדרומי של הרקיע. בהתאם, כל הצללים שמטילים הגופים השונים פונים תמיד לכיוון צפון. בשעות הבוקר הצל מוטל לכיוון צפון מערב, בשעות הצהריים הצל מוטל לכיוון צפון, ובשעות אחר הצהריים הצל מוטל לכיוון צפון מזרח. הצל בארץ ישראל לעולם אינו מוטל לכיוון דרום.

מסלול השמש בשמיים מנקודת מבטו של אדם הנמצא בארץ ישראל

איפה השמש?

כיוון שהשמש נמצאת תמיד בצד דרום, הקולטים של דודי השמש פונים דרומה על מנת לחמם את המים. שני דודי השמש המותקנים על גגות הבתים ופונים לצד שמאל מעידים כי השמש נמצאת בצידו השמאלי של הבול. גם החלק המואר של העצים והבתים מעיד כי אור השמש מגיע מצד שמאל.

אם כך, לא יתכן ששלט העיר גבעתיים יטיל את צילו בצידו האחורי, הדרומי, של השלט.

